

Zpravodajské služby Čínské lidové republiky jsou stále aktivnější, a to v celém světě, kde údajně působí 30 000 čínských vyzvědačů, zabývajících se získáváním ekonomických, průmyslových a vojenských zpravodajských údajů, jakož i sledováním Číňanů žijících v zahraničí, přičemž používají dokonale promyšlených metod a účinných prostředků.

Zpravodajské služby Čínské lidové republiky jsou odborníky hodnoceny jako **vysoce účinné**, což je dáno třemi faktory:

- ❑ nejdůležitějším je politická vůle: vedení státu poskytuje zpravodajským službám potřebné prostředky a je ochotno se smířit i s jejich neúspěchy,
- ❑ skutečnost, že se čínské zpravodajské služby opírají o rozsáhlou čínskou diasporu v zahraničí. Každý čínský občan je potenciálním agentem, především tehdy, když jeho rodina žije v Číně, takže je snadné vykonávat na něho nátlak zdůrazňováním jeho osobního zájmu o rodinu, aby byl ochoten spolupracovat,
- ❑ všechny čínské zastupitelské úřady, obchodní, kulturní a sportovní skupiny, cirkusy apod. působící v cizině mohou mezi svými členy mít pracovníky zpravodajských služeb.

Za priority zpravodajských služeb jsou považovány dva úkoly:

- a) monitorovat v cizině i uvnitř vlastní země všechny, kdo mohou být považováni za opozici: intelektuálové, umělci, členové různých sdružení aj.,
- b) získávat maximum zpravodajských údajů z různých oborů technologie, což umožní rozvíjet čínské hospodářství beze ztráty času a peněz na drahé výzkumy a pokusy, tj. okopírovat vše, co již existuje. Jsou vytěžovány všechny oblasti, od strategické výzbroje až po metody moderního zemědělství.

Kromě těchto dvou prioritních úkolů vedou čínské zpravodajské služby tajné operace v zájmu čínské mocenské špičky: neutralizovat opozici, podporovat povstalecká hnutí ve spřátelených zemích, provádět dezinformaci.

Známé úspěchy čínských zpravodajských služeb jsou značné. V osmdesátých letech byly získány plány miniaturních jaderných hlavic W-88 určených pro rakety Trident (USA). Čínský „krtek“ pracoval uvnitř CIA po třicet let, než byl zatčen na základě výpovědi přeběhlíka. Čína je přeborníkem v padělání všeho, od luxusních výrobků, přes náhradní díly pro automobily a letadla, až po informatiku.

Předměty zvláštního zájmu čínského zpravodajství:

- technologie pro dvojí (vojenské i civilní) použití,
- vyspělá technologie, včetně raketové, kosmické, laserové, letecké, lodní a informační,
- evropský globální polohový systém Galileo.

Výzvědnou činností se zabývají:

- ❑ čínští turisté pověřeni určitými úkoly,

- čínští studenti vysokých škol předem vyškolení tak, aby věděli, jaké údaje mají získávat a kde je lze zjistit (studenti jsou vysíláni do zahraničí ke studiu speciálních oborů, např. pronikání do počítačových systémů),
- Číňané usídlení v zahraničí,
- speciálně vycvičení vyzvědači, včetně vojenských, pracující pod různým krytím, např. jako zaměstnanci restaurací,
- profesionální hackeři snažící se pronikat do tajnýchází dat.

Pro pochopení, jak fungují čínské zpravodajské a bezpečnostní služby, je nutno porozumět některým okolnostem. Studenti a vědci zapojení do určitých úkolů zpravidla nejsou příslušníky „služeb“. Jsou to agenti najímaní vzhledem ke svým schopnostem „náborovými důstojníky“ na čínských vysokých školách. Potom jsou „řídícím důstojníkem“ vysíláni do institucí považovaných za „užitečné objekty“, tj. tam, kde se podle názorů čínských činitelů (po předběžném studiu) nacházejí hledané informace. Po splnění svého úkolu se zpravidla navracejí do Číny a pokračují ve své civilní kariéře. Pouze někteří z nich, pokud si to přejí a pokud splňují nezbytné bezpečnostní požadavky, vstoupí do „služeb“ jako jejich pracovníci. Stanou se analytiky ve své odbornosti. Útěky čínských zpravodajců jsou řídké.

Naproti tomu je většina analytiků školená na místě a nikdy neodejde ze země. Náboroví a řídicí důstojníci jsou pracovníky služeb, vyškolení pro vyhledávání agentů. Někteří řídicí důstojníci jsou vysíláni do ciziny buď pod diplomatickým krytím, nebo jako „tajní pracovníci“. Krytí, které chrání jejich aktivity, může být velmi rozmanité, od žurnalistiky až po restaurace. Jejich hlavní úloha nespočívá v tom, aby sami získávali zpravodajské údaje (což by poškozovalo jejich krytí), nýbrž spočívá v řízení sítě agentů, kteří jim přinášejí získané informace, a v tom, že tyto informace zasílají „centrále“ buď šifrovaným spojením, nebo jako diplomatickou zásilku, nebo jiným způsobem tajné dopravy. Řídící důstojníci mohou rovněž plnit úkoly krátkého trvání, jako je doprovod nějaké delegace anebo turistů, aby sledovali, zda jejich členové řádně konají práci, která jim byla uložena, a především zda nezamýšlejí uniknout (riziko úniku je všeobecně malé, protože tlaky na rodinu ponechanou v Číně mají odstrašující účinek).

Existují také pracovníci pověřeni specifickou akcí. Jejich úkolem mohou být klasické operace tajné války: utajené spojení, infiltrace, exfiltrace, průzkum, atentát, sabotáž, výcvik, zabezpečení atd. Tito pracovníci jsou zpravidla specializováni pro jednu oblast akce a během nějaké operace znají pouze tu část úkolu, která se jich týká. Na příklad osoba, která provádí průzkum objektu, je jiná než osoba, která do něho potom pronikne. Materiál potřebný pro nějakou akci dodává zásobovač, který neví, k čemu bude sloužit. Toto rozčlenění je dané za bezpečnost.

Zpravodajská soustava působící v zahraničí je doplněna monitorováním a vytěžováním cizinců pobývajících v Číně. Přestože používané metody často hraničí se směšností vzhledem k poznatkům které lze získat, některé důvěřivé osoby se nechají zavléci do hry.

Cizinci jsou usměrňováni do ubytovacích zařízení a hotelů pro ně vyhrazených, což usnadňuje jejich monitorování technickými prostředky i agenty: téměř všichni čínští průvodci jsou informátory policie, nemluvě o nabízených zábavních podnicích jako jsou herny, masážní salony, nevěstince apod. U těchto podniků je nutno zdůraznit úlohu, kterou hrají jisté tajné a dokonce mafiánské organizace (tzv. triády) spolupracující se státními orgány jak v Číně, tak v cizině. Kongresy a jiné mezinárodní akce uskutečňované v Číně jsou rovněž příležitostí

k získávání maxima informací. Obsah přenosných počítačů účastníků vědeckých kongresů je okopírován bez vědomí jejich majitelů. Všechny dokumenty ponechané bez dohledu (v hotelovém pokoji, v šatnách restaurací, v trezorech hotelů a při tranzitu na letištích) jsou soustavně kopírovány.

Organizace čínského zpravodajství

Za všechny čínské bezpečnostní a zpravodajské služby je odpovědný „koordinátor bezpečnostních služeb“.

Ministerstvo veřejné bezpečnosti odpovídá za vnitřní bezpečnost, za policii, za střežení hranic a za správu pracovních táborů. Má 3 800 000 příslušníků, k nimž je nutno přičíst 1 200 000 příslušníků lidové policie. Šéf mezinárodního oddělení tohoto ministerstva (který je zároveň ředitelem čínské pobočky Interpolu) kontroluje vstupy a výstupy internetu do Číny a z Číny, s úkolem zabránit hanobení režimu, bojovat proti separatistickým tendencím, zabránit úniku státních tajemství, šíření pornografie a působení hackerů. Dovoz veškerých materiálů a přístrojů informační bezpečnosti musí být schválen ministerstvem.

Národní a mezinárodní ekonomický tisk je pod přímým dohledem vládního úřadu, aby se cizincům zabránilo získávat informace, které nebyly předběžně vyříděny státními orgány.

Ministerstvo státní bezpečnosti je pověřeno obranným zpravodajstvím a získáváním zpravodajských údajů v Číně i v zahraničí. Má 50 000 pracovníků, z nichž 7000 působí v jeho sídle v Pekingu. Přibližně 30 000 pracovníků působí v zahraničí, kde jsou rozptýleni v čínské diaspoře a rozděleni do poboček a filiálék.

Nejnámějším krytím jsou tiskové agentury, Sdružení přátel čínského lidu, Čínské mezinárodní investiční sdružení, letecká společnost a polytechnologická společnost. Studenti vyslaní na zahraniční vysoké školy a do různých společností působí rovněž jako zpravodajští agenti.

Pracovníky diplomatických zastoupení jsou pouze Číňané (od velvyslance až po zahradníka), což znemožňuje únik informací.

Ozbrojené síly mají svou zpravodajskou službu, jíž jsou podřízeni vojenští přidělenci při různých vyslanectvích. Vojská zpravodajská služba řídí také zpravodajství pomocí elektronických prostředků a vojskou policii.

Ústřední výbor **Čínské komunistické strany** má vlastní zpravodajské a bezpečnostní orgány: oddělení vyšetřování, oddělení mezinárodních vztahů, jemuž je podřízen ústav mezinárodních vztahů (ve skutečnosti však zpravodajská škola pro všechny pracovníky, kteří budou následně rozděleni do různých zpravodajských orgánů) a oddělení pro zvláštní úkoly, jehož posláním je bezpečnost strany.

Čínské tajné služby se věnují četným aktivitám v zahraničí. Přitom jsou podporovány obezřetností vlád, které se neodvažují příliš protestovat vzhledem k ekonomickým možnostem Číny. Pouze USA projevují jistou rozhodnost, avšak Washington potřebuje Peking vzhledem k problémům týkajícím se Severní Koreje a vzhledem k tomu, že Čína je spojencem ve válce proti terorismu islámského původu. Kromě toho jsou USA rozsáhle zaměstnány chaotickou situací na Blízkém s Středním východě. A ostatně, špionáž není aktivitou výlučně čínskou. Všechny země, které provádějí soustavnou mezinárodní politiku, se zcela logicky věnují zpravodajství, jež umožňuje dělat to, co zakazuje oficiální diplomacie.